

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Batman ili Dicle Nehir Havzası'nda hayvancılık yapan yurttaşlar koçerlik geleneğini sürdürmek için mücadele ederken, artan girdi maliyetleri ve mera alanlarının hızla yok edilmesi nedeniyle ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgede kontrolsüz şekilde açılan kum ocakları, ekosistemi tahrip ederek tarım ve hayvancılık faaliyetlerini sürdürülemez hale getirmektedir. Bu durum, sadece yerel üreticilerin ekonomik durumunu olumsuz etkilemekle kalmayıp, aynı zamanda ekolojik yıkıma (eko kırıma) neden olmakta ve bölge halkının yaşam biçimini tehdit etmektedir.

Kum ocakları nedeniyle mera alanlarının yok edilmesi, Dicle Havzası gibi önemli bir doğal ekosistemin geri döndürülemez şekilde zarar görmesine yol açmaktadır. Bu durum, hem bölgedeki hayvanların beslenme alanlarını daraltmakta hem de tarımsal üretimi sekteye uğratmaktadır. Mera alanlarının kaybı, sadece ekonomik bir sorun değil, aynı zamanda doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını hedef alan politikalar açısından ciddi bir eksikliği de gözler önüne sermektedir.

Koçerlik, yüzlerce yıldır bölgede yaşayan toplulukların hem ekonomik geçim kaynağı hem de kültürel bir mirasıdır. Ancak artan girdi maliyetleri, hayvan yemi, ilaç, arpa ve saman fiyatlarındaki sürekli yükseliş, koçerlerin hayvancılık faaliyetlerini sürdürmesini imkânsız hale getirmektedir. Bu ekonomik yükün yanı sıra, kum ocaklarının yoğunlaşması ile birlikte hayvanların otlatıldığı alanların daralması, geleneksel hayvancılığı tamamen bitirme noktasına getirmiştir.

Türkiye'nin tarım ve hayvancılık sektöründe karşı karşıya olduğu bu tür çevresel ve ekonomik tehditlerin çözümü için kapsamlı politikalar geliştirilmesi, doğal kaynakların korunması ve üreticilerin desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, koçerlik gibi geleneksel üretim biçimlerinin korunması, hem tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması hem de ekolojik dengenin korunması açısından hayati bir öneme sahiptir.

Bu Baęlamda:

1. Dicle Nehir Havzası'nda artan kum ocaklarının neden olduğu çevresel ve ekonomik zararların tespitine ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır? Bu konuda bir denetim mekanizması oluşturulmuş mudur?
2. Hayvancılık faaliyetlerini sürdürmekte zorluk çeken koçerlerin sorunlarına yönelik Bakanlığınız tarafından yürütölen bir destek programı bulunmakta mıdır?
3. Kum ocaklarının yaygınlaşması nedeniyle mera alanlarının yok olması, hem hayvancılığı hem de tarımsal faaliyetleri olumsuz etkilemektedir. Bu sorunun çözümüne yönelik Bakanlığınızın aldığı veya almayı planladığı önlemler nelerdir?
4. Hayvan yemi, ilaç, saman ve diğer temel ihtiyaçlara gelen zamların hayvancılık üzerindeki etkilerini azaltmak için Bakanlığınız tarafından herhangi bir teşvik ya da destekleme politikası uygulanmakta mıdır?
5. Koçerlik gibi geleneksel hayvancılık yöntemlerinin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için Bakanlığınızca yürütölen herhangi bir çalışma mevcut mudur?
6. Doğuda hayvancılık sektörünün karşı karşıya kaldığı zorlukların giderilmesi ve üreticilerin desteklenmesi için bölgedeki bütün yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde bir eylem planı hazırlanması düşünölmekte midir?